

Abril de 1921.

Us vaig enviant amb aquest correu un aplec de poesies triades en *El bon pedriç*. I vet aquí algunes dates biogràfiques; que vós *arreglareu*.

Nat a Illa, Rosselló. el 5 de novembre de 1886. Mon pare és metge en aquella petita vila que és una verdadera perla, anomenada en el nostre pla, el paisatge és un encant amb ses hortes ben arreglades vora la Tet que corre en un llit molt ample entre canyes. Tots els records d'infantesa i els mil perfums d'aquella terra són en secret de una poesia. L'any 1910 obtenia per oposició el títol de «Agrégé de l'Université». L'any 1911, publicava mon primer aplec de poesies *Roses i xiprers* que saludà Joan Maragall amb el seu entusiasme corpredor. Entretant publicava contes¹ catalans i estudis crítics a la «Revue Catalane», la «Veu de Canigó», «Revue des Langues Romanes», etc. Una de mes poesies, «L'Antón», fou escrita per l'inauguració del bust de l'Antón (1913), obra del meu amic Gustau Violet,² en el seu hort de Prades,³ per glorificar la rassa sempre viva en la frescor del paisatge; fou aquella festa una de les més característiques, i segurament la més emocionant i afectuosa del nostre Renaixement. Ja havia escrit *El bon pedriç* quan vingué la declaració de guerra, i sol amb el retorn de la Pau tant desitjada⁴ eixí de l'imprempta. Per altre part sabeu que fou una dissort de caure presoner dels alemanys i de ésser enviat en repressàlies a Courlanda, amb altres intel·lectuals de ma pàtria. La premsa barcelonina ha acullit amb favor mes obres catalanes; Josep Carner, Eugeni d'Ors n'han parlat a «La Veu», M. de Montoliu en «La Revista» (juliol 1919); *El bon pedriç* ha inspirat articles de més extensió a Joan Amade, Pau Berga («Revue Catalane»), E. Boix («Coq Catalan»), «Pere de l'Alsina» («Montanyes Regalades») i gairebé tots els poetes del Rosselló l'han saludat afectuosament en

¹ A continuació, ratllat, diu *populars*.

² *El bon pedriç* (Perpinyà: J. Comet, 1919), 25-30, poema dedicat a G[ustau] V[iolet].

³ Prada (Conflent).

⁴ A continuació, ratllat, diu *pogué*.

els diaris i revistes; aquesta cordialitat és ben encoratjadora per mi, perquè sempre he volgut que la poesia fos la claretat divina que agermana els cors.

A la germanor de tot Rosselló, a la dansa inspirada de sos artistes,⁵ voldria que anés lligada la germanor de l'Empordà, terra reina, terra igualment pastada, i vet aquí per què he enviat⁶ la sardana *Emporda i Rosselló* al gran⁷ Morera que l'ha musicada. Amb col·laboració amb en Gustau Violet i l'Enric Morera he escrit *La Cagolada*,⁸ una obra de teatre en dos actes; el meu tercer aplec de poesies, *L'estel de l'escamot* eixirà enguany; tot això és encare poca cosa en vist de l'obra que em representen mos somnis; el meu desig és d'expressar dins⁹ la puresa de la forma, en un llenguatge dúctil i rural, els sentiments més clars i més humans; és el meu ideal la transcripció lírica del paisatge primitiu de Rosselló.¹⁰

Convindria que la «Lectura Popular» consagrés ses planes a Pau Berga, que és un admirable coneixedor de la llengua catalana, a Emili Boix, a Joan Amade... Aixís ajudaria el nostre conreu, una mica descuidat per les dificultats del temps. He parlat a E. Boix i a J. Amade d'aquest projecte, pensant que us agradaria, no pas a P. Berga, perquè viu en les colònies, allà, cap a l'Assuam. També fóra interessant una reedició dels admirables *Records de Rosselló* de Pere Talrich, on tots els catalans d'aquesta banda trobem saba de generosa i veritable poesia. Maneu al vostre admirador.

Josep-Sebastià Pons

Agrégé de l'Université. Lycée de Montpellier.

⁵ A continuació, ratllat, diu *en el domini de l'art*.

⁶ A sota, s'hi llegeix *escrit*.

⁷ A sota hi havia uns altres mots, ratllats i il·legibles.

⁸ *Sic*, per Cargolada; amb aquest nom es refereix a l'obra teatral *La font de l'Albera*.

⁹ Corregit a sobre *amb*.

¹⁰ A continuació, ratllat, hi diu: «ja entrevista pel nostre patriarca el poeta Pere Talrich, massa ignorat a Barcelona...»

P. S. – No pareu ment de l'ortografia, i arregleu-la com més us convinga. Aquesta qüestió és un trenca-caps i els poetes no s'hi han pas de fixar a tota hora.¹¹

¹¹ Escrit verticalment al marge esquerre.